

Informatívna správa
o výsledku kontroly uplatňovania a dodržiavania zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v rokoch 2011 a 2012 vykonanú hlavným kontrolórom obce Sučany a uvedenú v Správe č. 08/2013.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci,
v súlade s ustanovením § 18f, ods. 1, písmeno d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
predkladám správu o výsledku kontroly ukončenej ku dňu 9. decembra 2013.

Správa č. 08/2013
z kontroly uplatňovania a dodržiavania zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v rokoch 2011 a 2012.

Kontrola bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti na 2. polrok 2013 schváleného na Obecnom zastupiteľstve v Sučanoch 19.6.2013 a následného poverenia na vykonanie kontroly č. 08/2013 vydaného hlavným kontrolórom obce Sučany dňa 5.8.2013.

Kontrolovaný subjekt: Obec Sučany, Obecný úrad, Nám. SNP 31, Sučany
Kontrolované obdobie: roky 2011 - 2012
Dátum kontroly: od 5.8.2013 do 22.11.2013
Miesto kontroly: Obecný úrad, Nám. SNP 31, Sučany
Kontrolu vykonal : Ing. Vladimír Plžik
Predmet kontroly: **Kontrola uplatňovania a dodržiavania zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v rokoch 2011 a 2012.**

Hlavný kontrolór vykonal kontrolu v súlade s ustanovením § 18d zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Z.z. v znení neskorších predpisov a ustanovením § 11 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite č. 502/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov .

Kontrola bola zameraná na súlad smernice obce týkajúcej sa daného problému s platnou legislatívou, na vedenie evidencie petícií a sťažností v porovnaní s centrálnou evidenciou všetkých spisov doručených na OcU za sledované obdobie ako aj preverení procesy vybavovania sťažností a petícií v zmysle príslušných právnych predpisov.

Kontrolou zistené skutočnosti

Sťažnosti a petície sú jedným z najdôležitejších nástrojov spoločenskej kontroly, ktorá tvorí jednu zo súčastí kontrolného systému samosprávy. Obecné zastupiteľstvo prijalo dňa 22.6.2011 Smernicu o podávaní, prijímaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností a petícií /ďalej len Smernica/ a 19.10.2011 jej zmenu. V súčasnosti platná Smernica je účinná od 27.10.2011. Pri kontrole uplatňovania Smernice v náväznosti na zákon o obecnom zriadení ako i na iné právne normy boli zistené nasledovné skutočnosti:

Proces vybavovania sťažností podľa zákona o sťažnostiach č. 9/2010 Z.z. v znení neskorších noviel /ďalej len zákon o sťažnostiach/ je možné vykonávať v týchto etapách:

1. posúdenie, či podanie spĺňa charakter sťažnosti v zmysle zákona – /§4/
2. prijatie sťažnosti /zaevidovanie/ - /§9/
3. pridelenie sťažnosti, pričom sa skúma príslušnosť na vybavenie sťažnosti - /§11/
4. prešetrovanie sťažnosti - /§18/

5. vyhotovenie zápisnice o prešetrení sťažnosti, v prípade nedostatkov dosledovanie plnenia opatrení vyplývajúcich zo zistení - /§19/
6. oznámenie výsledku prešetrenia sťažovateľovi, kedy sa sťažnosť považuje za vybavenú - /§20/

Zákon o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. v znení neskorších noviel /ďalej len zákon o obecnom zriadení/ sa v ustanoveniach v ustanoveniach §§ 18d a 18f zaoberá činnosťou hlavného kontrolóra pri riešení sťažností. Hlavný kontrolór vykonáva kontrolu vybavovania sťažností počas celého procesu v zmysle § 23 zákona o sťažnostiach :

§ 18d

Rozsah kontrolnej činnosti

(1) *Kontrolnou činnosťou sa rozumie kontrola zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, ako aj s majetkom, ktorý obec užíva podľa osobitných predpisov, 16c) kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností 16d) a petícií, 16e),*
pričom 16 d) je odvolávka na zákon o sťažnostiach a 16 e) je na zákon o petičnom práve.

§ 18f

Úlohy hlavného kontrolóra

(1) *Hlavný kontrolór*

g) vybavuje sťažnosti, ak tak ustanovuje osobitný zákon, 16g)

pričom pri 16 g) je odvolávka na už neplatný zákon o sťažnostiach č. 152/1998 Z.z. § 11 ods. 3

Kontrolou bol konštatovaný nesúlad Smernice s vyššie uvedenými právnymi normami v týchto ustanoveniach:

čl. III ods. 1 – všetky sťažnosti musia byť postúpené na zaevidovanie do centrálnej evidencie sťažností – hlavnej kontrolórky/ďalej len HK/. Súčasťou vybavovania sťažností je posúdenie, prijatie atď. V prípade vedenia evidencie hlavným kontrolórom by hlavný kontrolór pri kontrole vybavovania sťažností kontroloval i sám seba /?/

čl. III bod 1 A – vyššie uvedené sa nevzťahuje na sťažnosti smerujúce proti poslancom OZ a hlavnému kontrolórovi obce – evidencia sťažností má len evidenčný charakter a mala by byť u právneho subjektu – obce len jedna, centrálna, po zaevidovaní takejto sťažnosti by v zmysle Smernice bola táto sťažnosť automaticky odstúpená na komisiu

čl. III ods. 2 - zamestnanci sú povinní každú ústne podanú sťažnosť postúpiť na zaevidovanie do centrálnej evidencie sťažností HK – vid' vyššie

čl. III ods. 3 – poverení zamestnanci pravidelne kontrolujú obsah schránok dôvery /pri kontrole bola preukázaná existencia schránky došlej pošty na obecnom úrade, ktorá má zároveň slúžiť ako schránka dôvery, aj keď nie je týmto spôsobom označená ?/ na zaevidovanie do centrálnej evidencie sťažností HK – doteraz nebol evidovaný týmto spôsobom ani jeden podnet

čl. IV ods. 1 – obec je povinná zabezpečiť vedenie centrálnej evidencie podaných sťažností do evidencie HK – vid' vyššie

čl. IV bod 1A – predchádzajúci bod sa nevzťahuje na sťažnosti smerujúce proti poslancom OZ a hlavnému kontrolórovi obce – evidencia sťažností má len evidenčný charakter

čl. V ods. 2 – sťažnosť na starostu vybavuje komisia obecného zastupiteľstva - nie je uvedená ktorá, je pravdepodobné, že by to mala byť komisia na vybavovanie sťažností - bod C8 uznesenie OZ č. 3/2011 z 22.6.2011

čl. V ods. 3 – dtto sťažnosť na hlavnú kontrolórku

čl. VII ods. 2 – po doručení pozvánky vypracuje nadriadený zamestnanec stanovisko – nie je uvedené komu ho doručí, nie je jasné kto stanovisko vypracuje –, „vypracuje nadriadený zamestnanec, ktorý je poverený vybavovaním príslušnej agendy stanovisko ...“ /?/

čl. VII ods. 3 – pri tomto bode pri predkladaní dokladov by bolo vhodné uviesť napr. pri dodržaní zákonných podmienok – napr. ak sťažovateľ požiada o utajenie, vo všetkých prípadoch je potrebné zabezpečiť ochranu osobných údajov ap.

čl. VII ods. 8 „sťažnosť je prešetrená prerokovaním zápisnice o prešetrení sťažnosti, o čom zamestnanec poverený prešetrením sťažnosti spíše úradný záznam ...“ - uvedené je v rozpore s ods. 1 § 20 zákona o sťažnostiach - „sťažnosť je vybavená odoslaním písomného oznámenia výsledku jej prešetrenia sťažovateľovi.“

čl. VII ods. 9 - „zamestnanec je povinný spracovať k sťažnosti konečné stanovisko a písomne ho odoslať sťažovateľovi V zmysle zákona sťažovateľovi sa odosiela písomné oznámenie výsledku prešetrovania sťažnosti, z ktorého je zrejmé či sťažnosť bola opodstatnená alebo nie

čl. VII A ods 7 – stanovisko – vid' bod VII A ods. 1

čl. XI ods. 1 – kontrolu prijímania, evidencie, prešetrovania, vybavovania sťažnosti a plnenia opatrení prijatých na nápravu vykonáva hlavný kontrolór obce – toto ustanovenie Smernice je v súlade so zákonom /porovnaj s čl. III ods. 1 Smernice/

čl. XI ods. 2 – nie je stanovené kto dosleduje plnenie opatrení pri nedostatkoch zistených na základe sťažnosti voči hlavnému kontrolórovi alebo poslancovi obecného zastupiteľstva

čl. XII ods. 3 – všetky petície musia byť postúpené obci do centrálnej evidencie HK – vid' vyššie obdobne ako pri sťažnostiach

čl. XII ods. 8 - evidenciu petícií doručených obci vedie hlavný kontrolór - dtto

Nie je stanovený osobitný postup pri sťažnosti na starostu obce. V čl. V ods. 2 Smernice je uvedené kto vybavuje sťažnosť na starostu, uvedené však nie je, na rozdiel od hlavného kontrolóra, podrobne upresnené v čl. VII A prípadne v iných ustanoveniach Smernice.

Sťažnosti a petície v súčasnosti centrálnie prijíma a eviduje organizačný referent obce p. Jašková. Následne sťažnosť resp. petíciu vyhodnocuje starosta obce alebo prednosta OcU Sučany a prideli ju na riešenie konkrétnemu pracovníkovi obce na prešetrovanie (v súčinnosti s inými pracovníkmi obce) a vybavovanie sťažností a petícií v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve.

Petícia (§ 1 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve) Z. z. :

Každý má právo sám alebo spoločne s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.

Za sledované obdobie boli na obec doručené dve petície – jedna petícia týkala sa odstránenia psov v bytovom dome na Podskale 23 a 25 /doručená 4.2.2011/. Druhá petícia týkajúca sa zastavenia projektov na vybudovanie spaľovne a elektrárne na bioodpad bola doručená na obec 17.7.2012, pričom identické petície boli odstúpené na ďalšie riešenie od KSÚ Žilina a ObÚ ŽP v Martine.

Vybavenie:

Obe petície boli riadne zaevidované v osobitnej evidencii. Pri vybavovaní petície týkajúcej sa zastavenia projektov na vybudovanie spaľovne a elektrárne na bioodpad nebol porušený petičný zákon, odpoveď bola zaslaná 15.8.2012. Petíciu týkajúca sa psov vybavoval náčelník obecnej polície, ktorý zaslal predstaviteľovi petičného výboru aj odpoveď 30.3.2011, v zmysle čl. XII ods. 5 Smernice mal poverený zamestnanec písomne zaslať stanovisko k petícii prednostovi OcU, čo nebolo realizované.

Sťažnosť (§ 3 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach) je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorým

- a) sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou orgánu verejnej správy,
- b) poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy.

Do roku 2011 centrálnu evidenciu viedla hlavná kontrolórka p. Balková, od 1.10.2012 vedie evidenciu organizačný referent p. Jašeková. V roku 2011 bolo zaevidovaných v osobitnej evidencii sťažností 22 podaní, pričom boli zistené nasledovné nedostatky:

- v evidencii sťažností sú väčšinou zaevidované podania, ktoré nespĺňajú charakter sťažnosti – napr. 02/2011 žiadosť o odpratanie prístrešku, 03/2011 stanovisko k záverom z rokovania, 04/2011 žiadosť o pomoc, 12/2011 žiadosť o správne zameranie cesty /rukou prepísaná žiadosť na sťažnosť?/ ap. Pri ich riešení nebol dodržaný postup v zmysle zákona o sťažnostiach, konkrétne § 4 - vrátenie podania tomu, kto ho podal do 30 pracovných dní resp. nebolo doložené vybavenie podľa iného právneho predpisu – spisy 12/2011 a 03/2011
- v evidencii sťažností sú zaevidované aj podania doručená na obecný úrad mailom bez zaručeného elektronického podpisu a ktoré neboli do 5 dní potvrdené písomne. Nedostatkom je, že obec v zmysle ods. 7 § 5 zákona o sťažnostiach nepreukázala ich odloženie – napr. 8/2011 I. M., 13/2011 zdenka23@azet.sk ap., Nad rámeč zákona, ale v prospech obce bolo by vhodné, aby o uvedenej povinnosti obecný úrad informoval sťažovateľa.
- sťažnosti evidované v osobitnej evidencii sťažností pod číslami: 5 zaevidované 4.4. /p. J. N./, 10 z 24.2. /obyc1@zoznam.sk/, 19 z 3.10. /p. J. G./, 21 zo 7.12. /p. J. Š./ a 22 z 1.12. /obyvatelia bytovky Tehelná 7/ nie sú zaevidované v centrálnej evidencii spisov vedenej v zmysle zákona o archívoch a registratúre č. 395/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov
- podania formulované ako sťažnosti v centrálnej evidencii spisov vedenej v zmysle zákona o archívoch a registratúre č. 395/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov a to – spis č. 502/2011 p. P. sťažnosť na neobjektívne správanie a podávanie nepravdivých informácií, spis č. 711 z 22.8. sťažnosť podali obyvatelia bytovky Tehelná na p. G., spis č. 746 z 2.9. nájomníci sťažnosť bez bližšej identifikácie - nie sú zaevidované v osobitnej evidencii sťažností, ich charakter zodpovedá sťažnosti, zároveň ale ani neboli riešené v zmysle zákona o sťažnostiach
- v spise č. 6/2011 žiadosť /prepísaná na sťažnosť/ SVB Po brezinou 7 o vyriešenie neprispôsobivej osoby absentuje odpoveď, odpoveď absentuje aj pri sťažnosti č. 18/2011 Martimex /v spise je len záznam z preverovania/
- pri anonymnej sťažnosti č. 13/2011 na použitie služobného auta na súkromné účely náčelníkom obecnej polície nie je žiaden zápis resp. zápisnica o prešetrení alebo odložení v zmysle § 6 ods. 1 písm a/ zákona o sťažnostiach
- okrem jedného podania /sťažnosť č. 9/2011 p. O./ ani u u jedného podania posúdeného ako sťažnosť nebol dodržaný postup v zmysle zákona o sťažnostiach /!/, najmä nebola spísaná zápisnica z prešetrovania sťažnosti /§ 19 zákona o sťažnostiach/ a ani pri odpovedi sťažovateľovi nebola splnená obligatórna povinnosť stanoviť či daná sťažnosť bola alebo nebola opodstatnená /§ 20 zákona o sťažnostiach/
- v prípade zistenia nedostatkov neboli prijaté opatrenia na ich odstránenie resp. neboli doložené opatrenia a dosledovanie odstránenia nedostatkov vyplývajúcich z preverenia konkrétnej sťažnosti

V roku 2012 bolo v evidencii sťažností zaregistrovaných 5 podaní /od 1.10./ Zistené nedostatky:

- sťažnosť č. 1/2012 sťažnosť A. K. s manželkou na nekonanie stavebného úradu z 23.9.2012 – spis pridelený pracovníkom, voči činnosti resp. nečinnosti ktorých sťažnosť smeruje – porušenie ods. 1 § 12 zákona o sťažnostiach, podľa ktorého sťažnosť nesmie byť pridelená na prešetrenie tomu, voči komu sťažnosť smeruje. Výsledkom sťažnosti bol záznam zo štátneho stavebného dohľadu zo 4.12.2012, ktorý rieši problém týkajúci sa stavby a

rozhodnutie obce z 10.12.2012 o odkázaní p. K. na súd. Predmetom sťažnosti však bolo upozornenie na nekonanie vo veci neriešenia sťažnosti z 19.4.2012. Uvedené nebolo riešené, celá sťažnosť nebola riešená v zmysle zákona /nebola predložená zápisnica, odpoveď sťažovateľovi .../

- sťažnosť č. 2/2012 p. M. zaslaná mailom z 2.11.2012 na problémy týkajúce sa prechodu na Hradiská v súvislosti s výstavbou diaľnice – neriešené v zmysle zákona o sťažnostiach, mail nebol písomne potvrdený, v zmysle ods. 7 § 5 zákona o sťažnostiach podnet mal byť odložený
- sťažnosť č. 3/2012 p. J. Š. na opílenie orecha – nejedná sa o sťažnosť, ale o žiadosť na orezanie stromu, odpoveď zaslaná 6.12.2012
- sťažnosť č. 4/2012 p. K. zaslaná mailom zo 17.12.2012 – uvedené nie je sťažnosť, jedná sa o žiadosť na nápravu vo veci vysprávok miestnej komunikácie na Ul. Sládkovičovej, odpoveď zaslaná mailom 18.12.2012
- sťažnosť č. 5/2012 p. P. na činnosť stavebného úradu – neriešené v zmysle zákona o sťažnostiach, mail nebol písomne potvrdený, v zmysle ods. 7 § 5 zákona o sťažnostiach podnet mal byť odložený.

Na záver správy je potrebné ešte uviesť, že v zmysle ods. 1 § 24 zákona o sťažnostiach je možné „orgánu verejnej správy, ktorý neplní povinnosti podľa tohto zákona ...uložiť poriadkovú pokutu do výšky 650 eur.“

Záver

Kontrolou bolo zistené porušenie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov:

1. Nesúlad Smernice o podávaní, prijímaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností a petícií obce Sučany najmä so zákonom č. 369/1990 Zb. v znení neskorších noviel ako aj so zákonom o sťažnostiach č. 9/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov.
2. Pri vybavovaní sťažností nebol uplatňovaný a dodržiavaný zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, u väčšiny podaní posúdených ako sťažnosť nebol dodržiavaný postup v zmysle zákona o sťažnostiach, nebola spísaná zápisnica z prešetrovania sťažnosti a ani pri odpovedi sťažovateľovi nebola splnená obligatórna povinnosť stanoviť či daná sťažnosť bola alebo nebola opodstatnená, v niektorých prípadoch dokonca nebola predložená žiadna odpoveď sťažovateľovi.
3. Nedostatky v evidencii, kedy na jednej strane nie sú v centrálnej evidencii spisov vedenej v zmysle zákona o archívoch a registratúre č. 395/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov zaregistrované niektoré spisy uvedené v evidencii sťažností a na strane druhej nie sú v evidencii sťažností zaregistrované niektoré podnety, ktoré majú charakter sťažnosti. V rámci evidencie absentuje jednoznačné posúdenie, ktoré podanie napĺňa charakter sťažnosti a ktoré nie.

Správa z kontroly bola vypracovaná dňa: 28.11.2013

Správu vypracoval: Ing. Vladimír Plížik, hlavný kontrolór obce

So správou o výsledku kontroly bol za kontrolovaný subjekt oboznámený dňa 28.11.2013:

Mgr. Vladimír Olbert, prednosta OcU

JUDr. Jozef Petráš, starosta obce